

Warszawa, 9/01/2009r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-602113-III/08/JA

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pani Jolanta Fedak
Minister Pracy i Polityki Społecznej

Szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję, iż do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła skarga w sprawie pozbawienia dłużnika alimentacyjnego możliwości umorzenia zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej.

Na mocy art. 47 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378 ze zm.) ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. Nr 86, poz. 732 ze zm.) utraciła moc z dniem 1 października 2008 r. (z wyjątkiem art. 17 ust. 5, który utracił moc z dniem 1 grudnia 2008 r.). Przewidywała ona w art. 16, iż organ właściwy wierzyciela mógł umorzyć należności dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych zaliczek, a także wierzyciela z tytułu nienależnie pobranej zaliczki, uwzględniając sytuację dochodową i rodzinną tych osób.

Zgodnie z art. 42 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów osoba, która nienależnie pobrała zaliczki alimentacyjne, jest nadal zobowiązana do ich zwrotu. Sprawy o nienależnie pobrane zaliczki alimentacyjne podlegają rozpatrzeniu i dochodzeniu na zasadach i w trybie określonych w dotychczasowych przepisach, tj. przepisach ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej. Także egzekucja należności z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych będzie prowadzona na podstawie przepisów dotychczasowych - aż do pełnego zaspokojenia zadłużenia, a wniosek o umorzenie lub zawieszenie egzekucji wymaga zgody organu właściwego wierzyciela (art. 43 ust 1 ustawy).

Na gruncie tak ukształtowanych rozwiązań brak jest podstaw do ubiegania się przez dłużnika alimentacyjnego o umorzenie zadłużenia.

Koniecznym jest podkreślenie, iż zaliczka alimentacyjna była formą wsparcia osób niemogących wyegzekwować świadczeń alimentacyjnych tożsamą zarówno ze świadczeniem wypłacanym przez zlikwidowany z dniem 1 maja 2004 r. fundusz alimentacyjny (ustawa z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym Dz.U. z 1974 r. Nr 27, poz. 157 ze zm.) jak i świadczeniem, które jest od 1 października 2008 r. wypłacane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2007 r. Nr 192, poz. 1378). W obu przypadkach dłużnik ma możliwość ubiegania się o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności powstałego zadłużenia - art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Dz.U.06.139.992 ze zm.) oraz art. 30 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Trudno jest więc znaleźć racjonalne uzasadnienie przyjętych przez ustawodawcę rozwiązań, które pozbawiają dłużnika możliwości umorzenia długu z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pani Minister o zwracam się do Pani Minister o zajęcie stanowiska w omawianym zakresie.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich